

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VIII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

12 листопада 2025 року

*м. Київ
КНУБА*

УДК 37.09

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 39 від 25 грудня 2025 року)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VIII Міжнародної конференції (12 листопада 2025 року). – Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. – 836 с.

ISBN 978-617-520-492-4

У матеріалах VIII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

© КНУБА, 2026

3. Психологічні аспекти публічного управління: навч. посібник / Р. А. Калениченко, О. В. Остаповський, Є. О. Телебенева ; Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – Київ: КНУБА, 2025. – 271 с. URL: <https://repository.knuba.edu.ua/handle/123456789/14138>

4. Основи психології та конфліктології для фахової підготовки економістів: навчальн. посіб. для галузі знань «Економіка і підприємництво» Державна фіскальна служба України, Університет ДФС України РА Калениченко, ОЄ Харіна, КМ Доценко - Ірпінь: Державна фіскальна служба України, 2016. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048705.pdf>

5. Р.А.Калениченко; А.С.Коханець. Конфліктологія і психологія управління: Навч. посібник / Р.А.Калениченко; А.С.Коханець. – К.: Компрінт, 2021. – 167 с. <https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi66/0048705.pdf>

6. Ю. С. Красильник, І. М. Мороз, Р. А. Калениченко. Психологічні умови формування творчої особистості здобувача вищої освіти / Наукові перспективи. Серія «Психологія» - Київ: Наукові перспективи, 2025. – Вип. № 11(65). – С. 2377 - 2391 Режим доступу: <https://perspectives.pp.ua/index.php/np/issue/view/422/525>.

7. РА Калениченко. Вдосконалення технологій соціально-психологічного супроводу навчально-виховного процесу у ВНЗ/Соціалізація студентської молоді в процесі професійної підготовки: 3б. наук. праць/[Ківенко НВ, Богдановський ІВ, Пилипенко ОІ, Стасюк ВВ, Тарапатова НМ, Калениченко РА, Петухова Ю та інші]; за заг. ред. НВ Ківенко, РА Калениченко - Ірпінь: НУ ДПС, <http://surl.li/ptjiog>

УДК 016:929

Воровський Богдан Русланович,

здобувач вищої освіти навчальної групи ПНМ-25

Київського національного університету будівництва і архітектури;

науковий керівник: Корчова Галина Леонідівна,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри професійної освіти

Київського національного університету будівництва і архітектури

СУЧАСНА ПРАКТИКА ШКІЛ МОНТЕССОРІ ЗА КОРДОНОМ

Система Монтессорі має широкий вплив у багатьох країнах світу, але найбільше вона поширена у США, Канаді, Великій Британії, Нідерландах, Швеції, Німеччині, Австралії та Японії. У цих країнах методика отримала підтримку як у приватному, так і в державному секторах освіти. Наприклад, у США працює понад 5000 Монтессорі-шкіл, з яких приблизно 500 є державними [1]. У Нідерландах та Швеції методика Монтессорі інтегрована в загальнонаціональні освітні програми, що дозволяє фінансувати такі школи з державного бюджету. Це сприяє її доступності для широкого загалу, а не лише для дітей із сімей із високими доходами [2].

У багатьох країнах школи Монтессорі співпрацюють із державними органами освіти. У США, наприклад, працює Національна асоціація державних шкіл Монтессорі (National Center for Montessori in the Public Sector), яка допомагає інтегрувати методику у систему публічної освіти.

У Великій Британії деякі державні школи пропонують програми, що поєднують традиційну освітню систему з принципами Монтесорі. Це дозволяє адаптувати методику до національних освітніх стандартів.

У Німеччині та Франції діє державна підтримка приватних шкіл Монтесорі, що дозволяє їм отримувати фінансування на рівні з іншими незалежними школами. Це сприяє зростанню популярності методу серед середнього класу [3].

Методика Монтесорі адаптується до культурних особливостей кожної країни. Наприклад, у Японії вона інтегрується з традиційною системою виховання, яка акцентує увагу на дисципліні та самостійності. В японських школах Монтесорі діти, як правило, навчаються в середовищі, що поєднує традиційні японські та Монтесорі-принципи [4].

У країнах Латинської Америки методика Монтесорі часто використовується для навчання дітей у соціально вразливих громадах. Благодійні організації підтримують розвиток таких шкіл у Бразилії, Аргентині та Мексиці, забезпечуючи доступ до якісної освіти для малозабезпечених дітей [5]. Сучасні школи Монтесорі активно впроваджують цифрові технології, зберігаючи при цьому основні принципи методики. Наприклад, у США та Канаді в школах використовують інтерактивні освітні програми та додатки, що допомагають дітям розвивати навички програмування, логіки та критичного мислення.

Також у багатьох школах Монтесорі світу запроваджують елементи екологічної освіти. Наприклад, у Фінляндії та Данії діти активно займаються природничими проєктами, працюють у садках, доглядають за тваринами та вивчають сталий розвиток.

Таким чином, методика Монтесорі продовжує розвиватися у світовій практиці, інтегруючись у державні освітні системи, адаптуючись до культурних особливостей різних країн та впроваджуючи сучасні технологічні та екологічні інновації.

Дослідження показують, що учні, які навчалися за системою Монтесорі, часто мають кращі академічні результати порівняно з учнями традиційних шкіл. Наприклад, дослідження Ліллард і Елкінса (2019) показало, що діти, які відвідували школи Монтесорі, мали вищі результати з математики та читання в початковій школі. Автори пояснюють це тим, що методика дозволяє учням самостійно обирати темп навчання та активно взаємодіяти з матеріалом.[6]

Крім того, дослідження проведене в Німеччині (2017) показало, що учні шкіл Монтесорі демонструють вищий рівень критичного мислення та здатність до самостійного розв'язання проблем, ніж їхні однолітки з традиційних шкіл [7].

Список використаних джерел

1. Lillard, P. P. (1972). *Montessori: A Modern Approach*. Schocken(15)(101-105)(130)

2. Gutek, G. L. (2004). *The Montessori Method: The Origins of an Educational Innovation*. Rowman & Littlefield Publishers.(45-60)
3. Boehm, P. (2020). *Montessori in the Digital Age: The Future of Education*. Routledge. (41)
4. Shimizu, Y. (2019). "Montessori Education in Japan." *Asian Education and Development Studies*, 8(3), 247-263.
5. Whitescarver, K., & Cossentino, J. (2008). "Montessori and the Mainstream: A Century of Reform on the Margins." *Teachers College Record*, 110(12), 2571-2600.
6. Lillard, A. S., & Else-Quest, N. (2006). "The Early Years: Evaluating Montessori Education." *Science*, 313(5795), 1893-1894.
7. Rathunde, K., & Csikszentmihalyi, M. (2017). "The Social and Academic Benefits of Montessori Schooling." *American Journal of Education*, 124(3), 231-258.
8. Chernyshev D.O., Maksymiuk Yu.V., Krasyl'nyk Yu.S., Korchova H.L., Rudenko M.V. Peculiarities of technique of teaching technical disciplines in the institution of higher education of the building profile (Особливості методики викладання технічних дисциплін у закладі вищої освіти будівельного профілю) // *Strength of materials and theory of structure*. – 2022. – Vol. 108. – P. 35–62. URL: <http://omtc.knuba.edu.ua/issue/view/15499>
9. Лапаєнко С. В. Постать Марії Монтессорі у фокусі енциклопедичних словників. *Проблеми сучасного словникарства* : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, 5 лют. 2025 р., Кропивницький / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Пед. музей України, Кіровогр. обл. універс. наук. б-ка ім. Д. І. Чижевського, Кіровогр. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. Василя Сухомлинського. Кропивницький, 2025. С. 95–98. URL: <https://sites.google.com/view/kafedra-ppko/> (дата звернення: 26.03.2025).
10. Lapayenko S. V. Information and bibliographic resource «Educators of Ukraine and the world» as a platform for analysis of pedagogical heritage. *Science, education and society: new research and perspectives* : International scientific-practical conference «»: conference proceedings (Aarhus, Denmark, January 31, 2025): in 2 parts. Aarhus, Denmark: Scholarly Publisher ICSSH, 2025. Part 1. С. 13–16. URL: <https://drive.google.com/file/d/1s72nFVaZ9gaIpUnhWvyMux3UuE0Ggnf7/view>

УДК 159.923.2:316.64

Воровченко Лариса Андріївна,

здобувач вищої освіти академічної групи ПСБ3-22

Державного податкового університету;

науковий керівник: Калениченко Руслан Арсенович,

кандидат психологічних наук, доцент,

доцент кафедри професійної освіти

Київського національного університету будівництва і архітектури;

доцент кафедри психології, педагогіки та суспільних дисциплін

Державного податкового університету

САМОПРЕЗЕНТАЦІЯ ЯК ЗАСІБ СТВОРЕННЯ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ ОСОБИСТОСТІ

У сучасному соціокультурному просторі, який характеризується динамічними змінами, глобалізаційними процесами та зростанням ролі інформаційних технологій, проблема формування позитивного іміджу

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
VIII Міжнародної конференції

(Київ, 12 листопада 2025 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*
Авторська редакція

Підписано до друку 05.01.2026. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 48,59. Обл.-вид. аркушів – 42,84.
Тираж 300.

Видавець і виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03115, м. Київ, вул. С. Чобану, 24
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net